

TONY LAINE
Se alkaa tasalta

NTAMO

Se alkaa tasalta

TONY LAINE

Se alkaa tasalta

NTAMO
Helsinki
2 0 2 4

KIITOKSET

Taiteen edistämiskeskus

ja

Suomen Kirjailijaliitto

© TONY LAINE 2024

ISBN 978-952-215-931-1

ULKOASU

Tony Laine & Göran de Kopior

KANNEN KUVA

Egon Schiele, *Andacht* (1913), 483 x 320 mm,
pohjaväri & kuvio lisätty

TAITTO

Göran de Kopior

VALMISTAJA

BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

NTAMO

Helsinki 2024

www.ntamo.net

Omistettu Kikille (2009–2024),
rakkaalle mustakarvaiselle perheenjäsenelle.
En voi edelleenkään käsittää saamaani
huomionosoitusten määrää.
Toivottavasti ansaitsin
niistä edes osan.

Katson muuttolaatikoiden yli ja ajattelen, että voin kirjoittaa mistä vain. Olen kontrollissa. Tämä kertomus on minun, eikä minun tarvitse käsitellä asioita, joita en syystä tai toisesta tahdo.

Kännykkäni soi. Tyy-dy-dyydy-dyydy-dy. Onpa sinnikäs! Edelleen soi. Lehdenmyyjien lisäksi tiedän vain pari yhtä hellittämätöntä piinaajaa. Nyt sentään taisi älytä luovuttaa. Ei, taas se soi. Kohta siihen on kai pakko vastata, ettei kuolleeksi luulla, vaikkei huvittaisi. En kaipaisi nyt keskeytyksiä. Minulla on romaanin kanssa hyvä vaihe.

Isä soittaa ja kysyy, olenko nukkumassa. Äiti soittaa ja kysyy, olenko nukkumassa. Näen heidän numeronsa ruudulla ja älypuhelimienikin tunnistaa heidät, mutta minä en tiedä, keitä nämä ihmiset ovat. Tiedän heidät nimeltä, muuten vain etäisesti. En tunne heitä.

Soittojen väliin mahtuu kuukausia, mutta viisarit kellossa eivät värähdä. Ne eivät pienestä säpsähdä. On jo iltapäivä. Vastaan molemmille, että kyllä, olen nukkumassa. Puhun unissani. Sellaista se on kirjailijan työ. Yhtä vetelehtimistä. Siten ne kirjat syntyvät. Koko ajan laiskottelemalla.

Äiti lyö yleensä isän tässä asiassa, ja vie asian seuraavalle tasolle. Joka kerta kun hän soittaa, hän on keksinyt minulle jonkin uuden ammatin, jossa saattaisin hänen mielestään olla pätevä. Koska kirjailija en voi olla. Kaikkihan tietävät, että oikeat kirjailijat ovat niitä, jotka ovat säännöllisesti esillä medioissa. Niitä, joiden nimestä tulee ensimmäisenä mieleen, että ai, se kirjailija. Epäilemättä äiti tarkoittaa hyvää, mutta ikävältähän se kuulostaa, jos ammatinvalintaa ei kunnioiteta.

Isällä on tänään hyvä päivä. Hän ei anna äidin voittaa vaan tasoittaa puntit. Puhelun lopuksi hän kysyy, miksi kaikki kirjailijat ovat hulluja. Kysymyksen tekee mielenkiintoiseksi se, ettei hän lue kirjoja eikä tunne ketään muuta kirjailijaa kuin minut. Selviää, että hän on katsonut televisiosta pätkän jostain dokumentista. Hän ei saa millään päähänsä miehen nimeä, josta siinä kerrottiin. Joku edesmennyt amerikkalainen kirjailija kuulemma, maailmankuulu, ja viinaksiin menevä, sekin vielä! Joka tapauksessa isä on tästä dokumentista tehnyt omat johtopäätöksensä. Minä taas huomaan ilman muuta olettavani, että dokumentissa esiintyneen kirjailijan (kuka hän olikaan) ajatuksenjuoksussa ei ole vikaa. Kaikki muut eivät valitettavasti pysty vastaavaan notkeuteen ja kirkkauteen. Tiedän, että luovuuden ja hulluuden raja on isälle veteen piirretty viiva.

Vanhempani eivät arvosta työtäni eivätkä usko kykyihini. Heidän mielestään en ole riittävän menestynyt. Se jäytää ja

repii. Asun 147 kilometrin päässä heidän kodistaan. Välimatkaa on, ja heidän kommenttinsa ja vähättelynsä ajavat minua vielä sitäkin paljon kauemmas. Totta kai se on surullista, mutta hyväksyn asian, kun en muuta voi.

Tapaan pikkuveljeni pitkästä aikaa. Yhden punaviinilasillisen kumottuaan hän on sitä mieltä, että hän lukee enemmän kirjoja kuin minä. Kunpa minulla olisi läväyttää hänen eteensä tilastoja, joista näkyisi, millaisia määriä teoksia olen lainannut kirjastoista elämäni aikana. Tipahtaisi velipojalta alaleuka sijoiltaan. Toisen lasillisen jälkeen hän on varma, että pystyisi kirjoittamaan *bestseller*dekkarin ihan tuosta vain. Uho on kovaa. Ovatko kaikkien muidenkin perheet näin helvetin rasittavia, vai pelkästään minun? Perhe on häijyin, mutta sen pitäisi silti jo tietää, että minulle ei auota päätä seurauksitta.

Tuntuu, että mitä vanhemmaksi tulen, sitä vähemmän minulta heruu jyrkkiä mielipiteitä. Ei ole kovin harvinaista, että olen jostain asiasta kahta vastakkaista mieltä. Menestys on yksi tällainen asia, josta minulla ei ole selvää kantaa.

Menestys helpottaisi monia asioita. Se toisi uskottavuutta, jota tarvitaan vaikutuksen tekemisessä muihin. Itselleni pystyn kyllä helposti vakuuttelemaan, että kelpaan tällaisena kuin olen, ja että minun kuuluukin olla nälkätaiteilija, joka riutuu pimeässä kellarissa, syö laihaa keittoa ja kirjoittaa. Useimmiten tähän pystyn, vaikka on minullakin

heikot hetkeni, jolloin ajattelen, että onkohan pelkkä uuden tekstin syntyminen sittenkään tarpeeksi suuri palkkio kaikesta tehdystä luomistyöstä. Menestyksen mukanaan tuoma mammona toisi ilman muuta vakautta ja mielenrauhaa. Jokin anarkisti minussa pistää kuitenkin täysillä kampoihin, tai ehkä se on vain jääräpäisyyttä, mene ja tiedä.

En voi yhtäkkiä alkaa kertoa jotain, mikä ei
suoranaisesti liity oikein mihinkään
aiemmin kertomaani, paitsi ehkä vähän
lukuun seitsemän, mutta siihenkin vain
hyvin löyhästi.

N T A M O 2 0 2 4

ISBN 978-952-215-931-1

Se alkaa tasalta
ON RUNOILIJANA JA NOVELLISTINA
TUNNETUN TONY LAINEEN
ENSIMMÄINEN ROMAANI.